

5/2001. (II. 23.) KÖM RENDELET

A POLIKLÓROZOTT BIFENILEK ÉS A POLIKLÓROZOTT TERFENILEK ÉS AZ AZOKAT TARTALMAZÓ BERENDEZÉSEK KEZELÉSÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 59. §-a (2) bekezdésének cb) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § E rendelet alkalmazásában

a) PCB:

aa) a poliklórozott bifenilek,

ab) a poliklórozott terfenilek,

ac) a monometil-tetraklór-difenil-metán, monometildiklór-difenil-metán, monometil-dibróm-difenil-metán, továbbá

ad) bármilyen keverék, amely ezen anyagok bármelyikét tartalmazza összesen 0,005 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban;

b) PCB-t tartalmazó berendezés: nem megtisztított, korábban és jelenleg is PCB-t tartalmazó bármilyen berendezés (transzformátorok, kondenzátorok, maradék PCB-készleteket tartalmazó gyűjtőedények). Azokat a berendezéseket, amelyek PCB-t tartalmazhatnak PCB-t tartalmazó berendezéseknek kell tekinteni, kivéve, ha bizonyítottan nem tartalmaznak PCB-t;

c) elhasználdott PCB: a hulladékká vált PCB-k;

d) megtisztítás: minden olyan művelet, amely lehetővé teszi a PCB-vel szennyezett berendezések, tárgyak és anyagok környezetvédelmi szempontból biztonságos körülmények között végzett hasznosítását, beleértve a PCB-t tartalmazó folyadékok PCB-t nem tartalmazó alkalmas folyadékokkal történő cseréjét is;

e) ártalmatlanítás: a hulladékká vált PCB, a PCB-t tartalmazó folyadékok, továbbá a meg nem tisztított vagy nem megtisztítható, PCB-vel szennyezett berendezések és tárgyak ártalmatlanítására szolgáló eljárások (1. számú melléklet).

2. § E rendelet hatálya a hulladékká vált PCB-re és PCB-t tartalmazó hulladékká vált berendezésekre, továbbá a használatban levő PCB-t tartalmazó anyagokra a PCB-t tartalmazó berendezésekre és azok kezelésére terjed ki.

3. § (1) A PCB-t tartalmazó transzformátorok működtetése csak addig folytatható, amíg a

bennük levő PCB eleget tesz a dielektromos követelményekre vonatkozó szabványoknak, illetve előírásoknak, feltéve, hogy e transzformátorok jól működnek és nem szivárognak.

(2) Tilos az új transzformátorokat PCB-vel, illetve PCB-t tartalmazó folyadékkal feltölteni, továbbá a használatban levőket utánaölteni vagy újratölteni.

(3) Tilos a PCB más anyagtól történő elkülönítése további felhasználás céljából.

(4) A hulladékká vált PCB, továbbá a PCB-t tartalmazó hulladékok üzemi gyűjtésére, valamint kezelésükre feljogosított gazdálkodó szervezeteknek történő átadására a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló rendelet előírásait kell alkalmazni.

(5) Az e rendelet hatálybalépésekor üzemeltetett, a 6. §-ban elrendelt nyilvántartásba vételi kötelezettség alá tartozó, PCB-t tartalmazó berendezések 2010. június 30-ig üzemeltethetők.

(6) A hulladékká vált berendezések megtisztítását és az eltávolított PCB-k ártalmatlanítását legkésőbb 2010. december 31-ig kell végezni.

(7) Az e § (5) bekezdése alá tartozó PCB-t tartalmazó berendezések megtisztítását, esetleges hasznosítását, a bennük levő PCB ártalmatlanítását 2010. december 31-ig kell elvégezni.

4. § Azokat a PCB-t tartalmazó berendezéseket, amelyekre nem vonatkozik a 6. §-ban elrendelt nyilvántartásba vételi kötelezettség és egy több tagból álló berendezés részegységét képezik, ha elfogadható módon megvalósítható, akkor az adott berendezésből el kell távolítani és elkülönítve kell gyűjteni, amikor a berendezést használaton kívül helyezik, hasznosítják vagy ártalmatlanítják.

5. § (1) A 0,05 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban PCB-t tartalmazó folyadékkal feltöltött transzformátorok megtisztítása a következő feltételekkel végezhető el:

a) a folyadék PCB koncentrációjának csökkentése 0,05 tömegszázalék alá, és amennyiben lehetséges legalább 0,005 tömegszázalékra;

b) a PCB-t nem tartalmazó, azt helyettesítő folyadékok használatának lényegesen kisebb kockázata kell hogy legyen, mint a PCB-t tartalmazó folyadékok használatának;

c) a PCB-t tartalmazó folyadék cseréje után a PCB-t tartalmazó folyadékot ártalmatlanítani kell;

d) a transzformátor címkéjét e rendelet 2. számú mellékletében előírt címkére kell cserélni.

(2) Azokat a transzformátorokat, amelyekben a folyadék 0,05 és 0,005 tömegszázalék közötti koncentrációtartományban PCB-t tartalmaz, e § (1) bekezdése b), c) pontjaiban előírt feltételeknek eleget téve meg kell tisztítani, vagy hasznos élettartamuk végén ártalmatlanítani kell.

6. § (1) Az, akinek a birtokában 5 dm³-nél több PCB-t tartalmazó berendezés van, a berendezés(eke)t 2001. december 31-ig köteles nyilvántartásba venni. Erősáramú kondenzátorok esetén az 5 dm³-es határérték az összekapcsolt készülékcsoportra vonatkozik, valamennyi részegységre külön-külön és együttesen is.

(2) A PCB-t tartalmazó berendezések nyilvántartásának a (3) bekezdésbe foglalt kivétellel tartalmaznia kell:

- a) a birtokos nevét és címét;
- b) a berendezés helyét és a berendezés leírását;
- c) a berendezés(ek)ben levő PCB mennyiségét (dm³-ben);
- d) a tervezett kezelést, illetve a PCB-tartalmú folyadék helyettesítésének (cseréjének) dátumát és a helyettesítő folyadék típusát;
- e) a nyilvántartásba vétel dátumát, a nyilvántartásba vevő nevét.

(3) Ha a berendezésben lévő folyadék igazoltan 0,005-0,05 tömegszázalék közötti koncentrációban tartalmaz PCB-t, akkor a (2) bekezdésben előírtaktól eltérve, a (2) bekezdés a)-b) és e) pontjaiban előírtak mellett vehetők nyilvántartásba, és e berendezéseket "<0,05% PCB szennyezettséggel" feliratú és a 3. számú melléklet a) pontja szerinti címkével kell ellátni.

(4) A nyilvántartásba vett berendezést, ha 0,05 százalékot meghaladó koncentrációban tartalmaz PCB-t, a 3. számú melléklet a) pontja szerinti táblával (címkével) kell ellátni, továbbá a 3. számú melléklet b) pontja szerinti feliratú táblával (címkével) kell jelölni azon helyiségek ajtajait, ahol e berendezések találhatóak.

(5) A PCB kezelésére hatósági engedély alapján jogosult gazdálkodó szervezet az átvételkor átvételi bizonylatot köteles adni az átadónak, amelyen feltüntetni: az átadó nevét, címét, az átvett PCB fajtáját és mennyiségét.

(6) A hulladékkezelőnek nyilvántartást kell vezetnie a hulladékként átvett PCB és a hulladékká vált, a PCB-t tartalmazó berendezésekben levő PCB

- a) mennyiségéről (kg-ban);
- b) eredetéről (átadó neve, címe);
- c) fajtájáról (1. § a) pontban felsoroltak);
- d) PCB koncentrációjától.

(7) Az (1) és (6) bekezdésekben előírt nyilvántartásokban, az azok készítésére kötelezett, a bizonylatokkal igazolt változásokat 8 napon belül köteles átvezetni.

7. § (1) A PCB-t tartalmazó berendezések birtokosainak a 6. § szerinti nyilvántartás alapján a berendezések számáról, illetve a bennük levő PCB mennyiségéről és anyagi minőségéről, a berendezések megtisztítását végző, illetve a kezelésre jogosult gazdálkodó szervezeteknek a birtokukban levő hulladékká vált PCB-t tartalmazó és ártalmatlanításra átvett berendezések számáról, eredetéről, a PCB anyagi minőségéről, a PCB tartalmáról, továbbá ha van a birtokukban az elkülönített PCB anyagi minőségéről, mennyiségéről és eredetéről az illetékes környezetvédelmi felügyelőségnek bejelentést kell tenniük. A környezetvédelmi felügyelőség a bejelentések alapján nyilvántartást vezet. A területi adatok alapján az országos összesítést a környezetvédelmi miniszter által kijelölt szervezet végzi.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentésre kötelezettek az alapbejelentést 2002. március 31-ig, ezt követően a változásjelentést minden év március 31-éig kötelesek benyújtani.

(3) Az 5 dm³-nél kevesebb PCB-t tartalmazó folyadékkal feltöltött, hulladékká vált berendezések, illetve bennük lévő folyadékok kezelésére a 3. § (4) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.

8. § (1) Ha a PCB, illetve a PCB-t tartalmazó hulladékok ártalmatlanítását égetéssel végzik, akkor az égetéssel történő ártalmatlanításukra a hatályos jogszabályok előírásait kell alkalmazni.

(2) Tilos a PCB-t tartalmazó termékek, illetve PCB-hulladékok, továbbá a PCB-tartalmú hulladékok hajókon történő égetése.

(3) A PCB, a hulladékká vált PCB, továbbá a hulladékká vált, PCB-t tartalmazó folyadékok ártalmatlanítására az égetésen kívül más ártalmatlanítási módszerek is elfogadhatók, feltéve, hogy környezetvédelmi biztonságuk legalább egyenértékű az égetés biztonságával és eleget tesznek a környezetvédelmi előírásoknak, továbbá megfelelnek a rendelkezésre álló legjobb technológiák követelményeinek is.

9. § Az e rendelet hatálya alá tartozó valamennyi, PCB-vel kapcsolatos tevékenység során maradéktalanul be kell tartani az egyéb jogszabályok tűzvédelmi, a munkavállalók egészségét, biztonságát nem veszélyeztető munkavégzésre vonatkozó szabályait és a tevékenységekkel kapcsolatos bejelentési kötelezettségekre vonatkozó előírásait.

10. § Az e rendeletben meghatározott kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése az illetékes környezetvédelmi felügyelőség hatásköre. A kötelezettségek teljesítésének elmulasztása, továbbá a kezelésre vonatkozó előírások megszegése esetén - a rendelkezések megszegőivel szemben - a külön jogszabályokban meghatározott szankciókat kell alkalmazni.

11. § Az 1. § a), b), c) pontjai szerinti anyagok és hulladékok PCB koncentrációjának meghatározását akkreditált laboratóriumok végzik szabványokban rögzített módszerek alapján.

12. § Ez a rendelet 2001. március 1-jén lép hatályba.

13. § Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykerében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban a Tanács poliklórozott bifenilek és poliklórozott terfenilek ártalmatlanításáról szóló 96/59/EK irányelvvel és a PCB koncentráció meghatározásának referencia módszereiről szóló 2001/68/EK Bizottsági határozattal összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

1. számú melléklet

az 5/2001. (II. 23.) KöM rendelethez

Az 1. § e) pontja szerinti műveletek:

D9: Fizikai-kémia kezelési műveletek: e műveletek során keletkező veszélyes hulladékokat ártalmatlanítani szükséges

- 01 desztillálás,
- 02 fázis-szeparáció (pl. emulzióbontás),
- 99 egyéb (a hulladék kémiai tulajdonságaival összhangban lévő fizikai-kémiai kezelések).

D10: Szárazföldön történő égetés

- 01 égetés veszélyeshulladék-égetőben,
- 99 egyéb termikus ártalmatlanítás (pl. plazmaégetés).

D12: Tartós tárolás

- 01 a hulladékká vált, PCB-t, illetve PCB-t tartalmazó berendezések gyűjtése tulajdonosuk üzemi gyűjtőjében,
- 02 a hulladékká vált, PCB-t, illetve PCB-t tartalmazó berendezések tárolása tároló-kezelő telepen,
- 99 egyéb.

D15: Gyűjtés, illetve tárolás a D9, D10 és D12 műveletek elvégzéséig

- 01 üzemi gyűjtés a keletkezés helyén,
- 02 tárolás tároló-kezelő telepen,
- 04 (időleges) tárolás a kezelés telephelyén (a kezelés megkezdéséig),
- 99 egyéb.

2. számú melléklet

az 5/2001. (II. 23.) KöM rendelethez

PCB-től megtisztított berendezések

A Magyarországon használt PCB-től megtisztított berendezéseken letörölhetetlen, domborított vagy bevéssett betűket tartalmazó táblát (címkét) kell rögzíteni, amelynek a következőket kell tartalmaznia:

PCB-TŐL MEGTISZTÍTOTT BERENDEZÉS

A PCB-t tartalmazó folyadék cseréje megtörtént:

- a helyettesítő anyag neve:
- a csere dátuma:
- a cserét elvégezte:

A PCB koncentrációja:

- a régi folyadékban tömeg%
- az új folyadékban: tömeg%

3. számú melléklet

az 5/2001. (II. 23.) KöM rendelethez

a) Nyilvántartásba vett, PCB-t tartalmazó berendezésre helyezendő felirat:

A berendezés megnevezése:

A PCB-t tartalmazó folyadék térfogata (dm³-ben):

A nyilvántartásba vétel dátuma:

b) Azoknak a helyiségeknek az ajtajára rögzítendő felirat, ahol PCB-t tartalmazó berendezés található:

Vigyázat!

Ebben a helyiségben PCB-t tartalmazó berendezés van.